

13) A Married Woman: an analysis in Feminist Perspective Mr. V. P. Shekokar, Amravati	67
14) Relationship Between Economics and Sociology Dr. Vijay Surve, Aurangabad	71
15) BIOACCUMULATION OF HEAVY METALS FROM RADISH COMMONLY CONSUMED ... Dr. Kishore Nabaji Koinkar, Dist. Beed(MH)	75
16) SOCIAL STATUS OF KASHAL VILLAGE IN MAVAL TAHSIL OF PUNE DISTRICT IN ... Dr. Shubhada Londhe, Pune	78
17) An Analytical Study on Liquidity and Solvency of Selected Private Sector ... Madhavi S. Popat & Dr. Prakash Rachchh, Rajkot	82
18) Rural Housing Schemes in Karnataka: A study on the Socio- economic ... Dr. Y. Gangadhara Reddy & Nagendrappa K. T, Shimoga District-Karnataka	87
19) A Study on Government Support for Promoting Women Entrepreneurs in... Dr. Shambunath , Kalaburagi, Bidar	97
20) संगीताचे धनी उ. अमीर खॉं "साहित्य संगीत कलाविहीन साक्षात पशु: पुच्छ... कु. विश्वेश्वरी जगन्नाथ ठाकरे, जि.अमरावती	104
21) रामवाडी या गावाचा समाजशास्त्रीय अभ्यास प्रा. डॉ. वायभासे शिवाजी विठ्ठलराव, जि. हिंगोली	108
22) संत कवयित्री - कान्होपात्रा डॉ. भारती अशोक बॅडाळे, जि. जळगाव	114
23) आधुनिकतेमुळे ग्रामीण समुदायाच्या विविध घटकात झालेले बदल - एक अध्ययन प्रफुल ढोके, नरखेड	116
24) मराठवाड्यातील मराठी माध्यमिक शाळेतील शारीरिक शिक्षणाचा अभ्यास सय्यद समियोद्दीन	120
25) शहरी आणि ग्रामीण भागातील खेळाडूंनी जिल्हा अॅथलेटिक्स स्पर्धेमध्ये पटकाविलेल्या पदकांचे तुलना... डॉ. शरद सुर्यवंशी, नागपूर	122

विश्वासात परिवर्तन आलेले आहेत. भौतिकवाद व व्यक्तिवादाचा प्रभाव वाढला आहे. लोक भाग्याऐवजी आपले श्रम, प्रयत्न व गुणांना महत्त्व देऊ लागले आहेत. स्वतःचे प्रयत्न व श्रम याद्वारे आपली भाग्यरेखा व सामाजिक स्थिती परिवर्तित करता येते. असा विश्वास त्यांच्यात निर्माण झालेला आहे. गावात प्रजातांत्रिक व लौकीक मूल्याचा स्वीकार केला जात आहे.

अशाप्रकारे आधुनिक काळात ग्रामीण जिवनाच्या प्रत्येक पैलूत परिवर्तन झाले आहे. गावात काही परिवर्तन चांगल्या दिशेने होत आहे. तर काही परिवर्तनामुळे गावातील परंपरागत आत्मियता, सहयोगी, अंतर्गत व सामुहिक वातावरण नष्ट होत आहे. परंपरा व आधुनिकता यांच्यातील संक्रमण अवस्थेत आहे.

### संदर्भग्रंथ सूची

अत्रे, त्रि. ना. (१९५९). गावगाडा. मुंबई : पु. वि. प्रकाशन.  
बोबडे, प्रकाश (१९८८). भारतीय समाज रचना पारंपरिक व आधुनिक. नागपूर : मंगेश प्रकाशन.  
बारबिंड, भगवान (१९७५). सामाजिक संस्था. नांदेड : शारदा प्रकाशन.

काचोळे, दा. धो. (१९९०). ग्रामीण समाजशास्त्र. औरंगाबाद : कैलाश पब्लिकेशन.

कज्हाडे, बी. एम. (२०११). ग्रामीण व नागरी समाजशास्त्र. नागपूर : पिंपळापुरे अँड कं. पब्लिशर्स.

नाडगोंडे , गुरुनाथ (१९८६). ग्रामीण समाजशास्त्र. पुणे : कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन.

लोटे, रा. ज. (२०१०). ग्रामीण व नागरी समाजशास्त्र. नागपूर : पिंपळापुरे पब्लिकेशन.

साळोख, लक्ष्मणसिंह (२०१६). समाजशास्त्रीय खेड्यांचा अभ्यास. औरंगाबाद : चिन्मय प्रकाशन.

दोषी, एस. एल. (२००९). भारतीय सामाजिक विचारक. जयपूर : रावत पब्लिकेशन्स.

मारुलकर विजय, गजेंद्रगड वेदव्यास (२०००). समकालीन भारतीय समाजशास्त्र. कोल्हापूर : फडके प्रकाशन.



## मराठवाड्यातील मराठी माध्यमिक शाळेतील शारीरिक शिक्षणाचा अभ्यास

सय्यद समियोद्दीन

. संशोधक,

डॉ. बा.आ.म.वि. औरंगाबाद

मार्गदर्शक,

डॉ. मो. अताउल्लाह जागीदार

शारीरिक शिक्षण विभाग,

मिल्लीया कॉलेज, बीड

\*\*\*\*\*

### सारांश :

शिक्षण हे बालकाचे सर्वांगीन विकास हे शारीरिक हालचालीने होतो. शारीरिक शिक्षणामुळे अध्यापन पद्धतीचे शारीरिक शिक्षण शिकवण्यास मदत होते. शारीरिक शिक्षण हा विषय मराठी माध्यमिक शाळेत प्रभावीपणे शिकवले Vexes हे महत्त्वाचे आहे.

### शिर्षक संशोधनाचे

मराठवाड्यातील मराठी माध्यमिक शाळेतील शारीरिक शिक्षणाचा अभ्यास

### उद्दीष्टे :

मराठवाड्यातील मराठी माध्यमिक शाळेत शारीरिक शिक्षण हे दिले जातेका ?

अश्या प्रश्नाचे उत्तर शोधण्याचा प्रयत्न प्रश्नावलीच्या साहाय्याने माहिती गोळा करणे निष्कर्ष काढणे.

### संदर्भ साहित्याचा आढावा :

टारेफ् यांनी तेविस राज्यातील माध्यमिक शाळांमध्ये स्विकारण्यात आलेल्या शारीरिक शिक्षण उपक्रमांतर्गत शारीरिक शिक्षण शिक्षक आवसायिक प्रशिक्षक उपलब्ध सुविधा यांचा करणे हा होता. तेवीस राज्यातील १८८ खाजगी व सार्वजनिक माध्यमिक शाळांकडून प्रश्नावली द्वारे माहिती गोळा करण्यात आली. या माहिती वरून असे निष्कर्ष

काढले गेले.

१) प्रमुख निष्कर्षाने २१ ते ५५ वयोगटातील शिक्षक किमान ० ते ३० पर्यंतचा अनुभव असणारे होते. या मधील बहुतेक शिक्षक हे पदव्युत्तर पदवी व शारीरिक शिक्षण पदवी धारक केले होते.

२) शाळेमध्ये शारीरिक शिक्षणाचे सुविधा अपुर्णता आढळली.

### संशोधनाची व्याप्ती व मर्यादा :

हे शोध मराठवाड्यातील मराठी माध्यमिक शाळेतील ३०० विद्यार्थ्यांन पुरतेच मर्यादा आहे.

### जनसंख्या व न्यादर्श :

मराठवाड्यातील मराठी माध्यमिक शाळा ही संशोधनाची जनसंख्या व न्यादर्श आहे.

### संख्या शास्त्रीय साधने.

### शेकडावारी पद्धत व प्रश्नावली

संकलीत माहिती विश्लेषणाचे तक्ते व निष्कर्ष पुढील प्रमाणे आहे.

मराठवाड्यातील मराठी माध्यमिकशाळेतील विद्यार्थ्यांच्या प्रश्नावली वरून मराठवाड्यातील मराठी माध्यमिक शाळांतील शारीरिक शिक्षण हे दिले जाते का ? होय/नाही.

विद्यार्थ्यांचे उत्तर	विद्यार्थ्यांचे संख्या	टक्केवारी
होय	१५०	५०टक्के
नाही	१५०	५०टक्के
एकूण	३००	१००टक्के

### तक्ता क्र.१ वरून संख्याशास्त्रीय विश्लेषण व निष्कर्ष

मराठवाड्यातील मराठी माध्यमिक शाळेतील ५० टक्के विद्यार्थ्यांनी होय असे उत्तर दिले.

मराठवाड्यातील मराठी माध्यमिक शाळेतील ५० टक्के विद्यार्थ्यांना नाही असे उत्तर दिले.

### तक्ता क्र.१वरून निष्कर्ष

मराठवाड्यातील मराठी माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थ्यांनाच्या माहितीवरून ५० टक्के शारीरिक शिक्षण विषय हा पूर्ण शिकवले जाते मराठवाड्यातील मराठी माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थ्यांनाच्या माहितीवरून ५० टक्के शारीरिक शिक्षण विषय हा पूर्ण शिकवले जात नाही.

### निष्कर्ष

मराठवाड्यातील मराठी माध्यमिक शाळेतील शारीरिक

शिक्षण घेणाऱ्या ५० टक्के विद्यार्थ्यांच्या हो अश्या उत्तरावरून मराठवाड्यातील मराठी माध्यमिक शाळेत शारीरिक शिक्षण विषय ५० टक्के शिकवला जातो.

मराठवाड्यातील मराठी माध्यमिक शाळेतील शारीरिक शिक्षण घेणाऱ्या ५० टक्के विद्यार्थ्यांच्या नाही अश्या उत्तरावरून माध्यमिक शाळेत शारीरिक शिक्षण हा विषय ५० टक्के शिकवला नाही.

### संदर्भ सूची

टारेफ ए.ओ. (१९७८) तेविस राज्यातील माध्यमिक शाळांमध्ये राबविले जात असलेले शारीरिक शिक्षण कार्यक्रमांतर्गत समाविष्ट शिक्षक, व्यावसायिक प्रशिक्षण, उपलब्ध सुविधा व उपक्रम यांचा अभ्यास आंतरराष्ट्रीय संबंध प्रबंध उतारा ३९ प्र.क्र. ३४,५५ ए.

